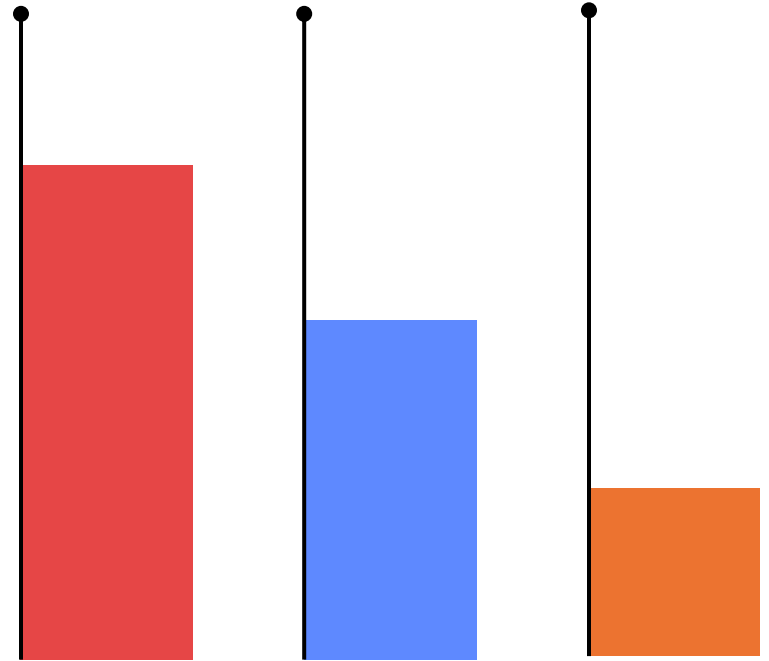

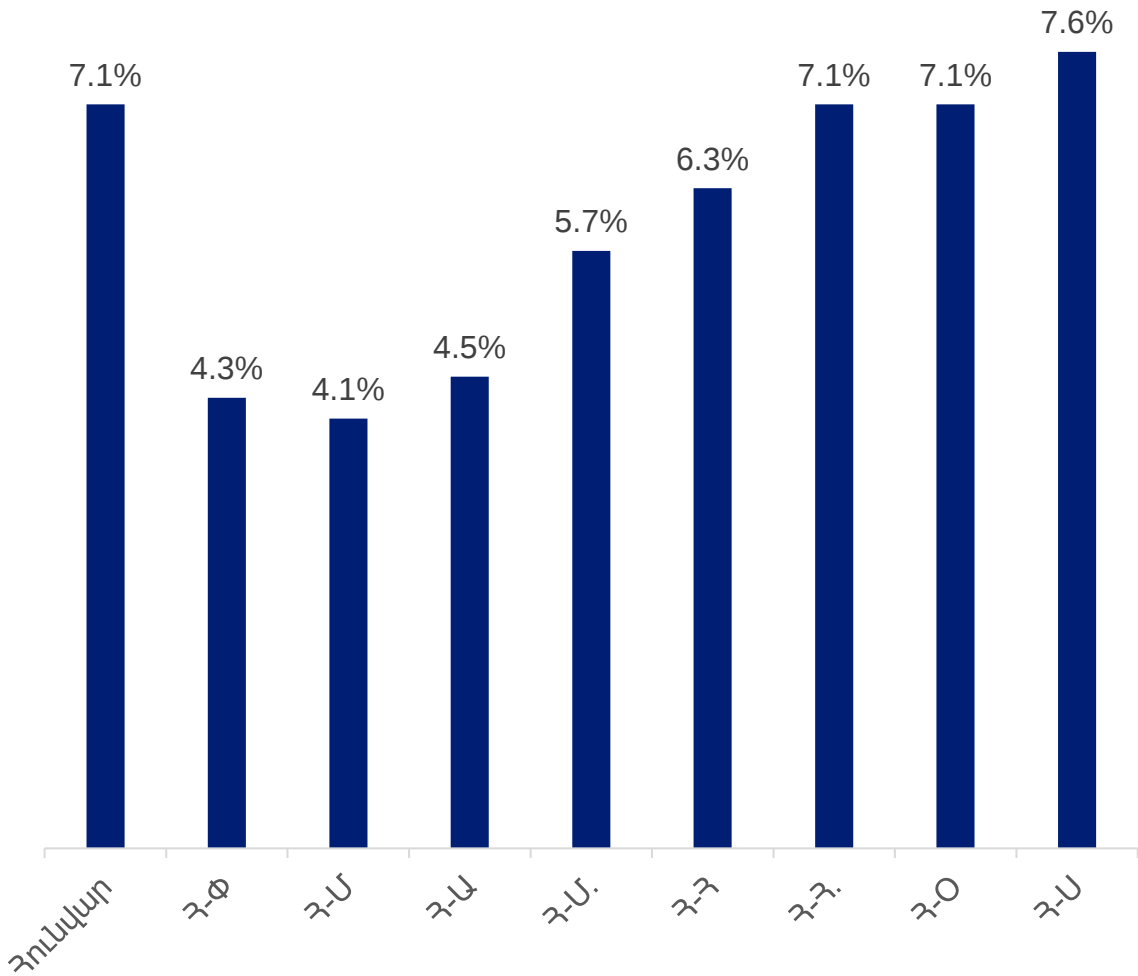
ՀԱՅԱՍՏԱՆ. ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐ

ՀՈՒՆՎԱՐ – ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2025

Հիմնական տնտեսական ցուցանիշներ

Գծապատկեր 1. Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ
2025թ. հունվար-սեպտեմբեր՝ աճողական

Տնտեսական ակտիվության աճը 2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ կազմել է 7.6%:

Արդյունաբերություն. Արդյունաբերական արտադրությունը 2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին տարեկան կտրվածքով նվազել է -5.7%-ով: Արդյունաբերության աճի վրա բացասաբար են ազդել մշակող արդյունաբերությունը (նվազումը կազմել է -10.2% և հանքարդյունաբերությունը (նվազումը կազմել է -0.5%):

Առևտուր. Ներքին առևտրի շրջանառությունը 2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել է 3.5%-ով, մինչդեռ ավտոմեքենաների առևտուրն աճել է 7.0%-ով:

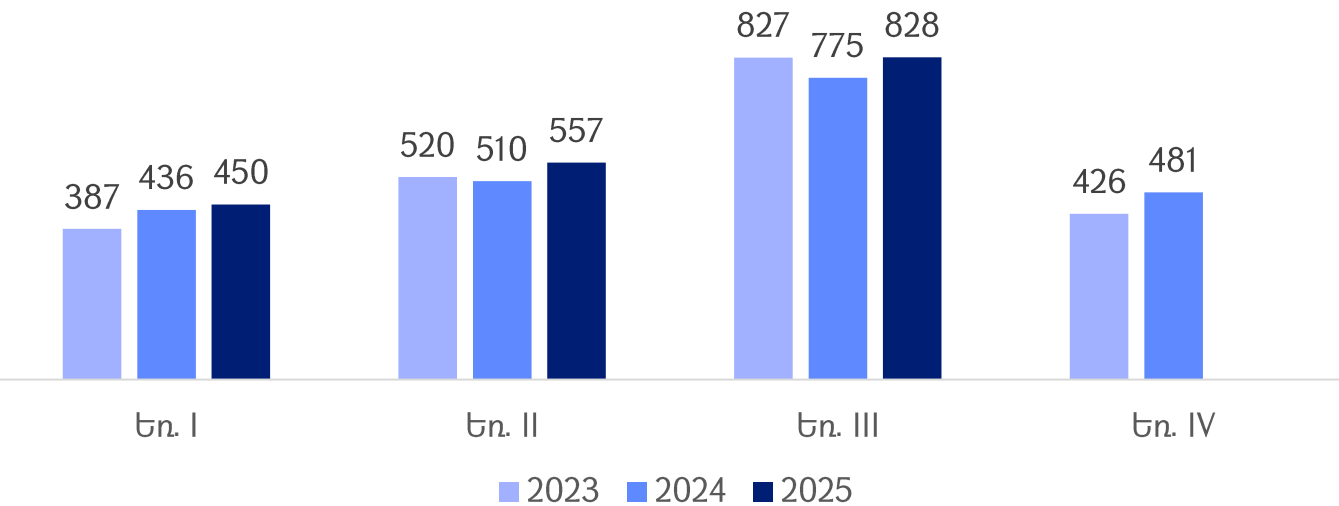
Գյուղատնտեսություն. Գյուղատնտեսության, անտառտնտեսության և ձկնորսության ծավալի աճը 2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին կազմել է 6.1%, գյուղատնտեսական արտադրանքը աճել է 6.0%-ով: Գյուղատնտեսության աճը պայմանավորված է ենթադրությունների աճով. բուսաբուծություն (աճը՝ 9.5%), անասնաբուծություն (աճը՝ 1.5%), անտառտնտեսություն (աճը՝ 64.8%) և ձկնորսություն (աճը՝ 4.5%):

Շինարարություն. Շինարարության ծավալի աճը 2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին կազմել է 20.7%: Այս աճին նպաստող հիմնական ֆինանսական աղբյուրներն էին կազմակերպությունների (աճը՝ 17.9%), տնային տնտեսությունների միջոցները (աճը՝ 14.7%) և պետական բյուջեն (աճը՝ 32.4%) միջոցները:

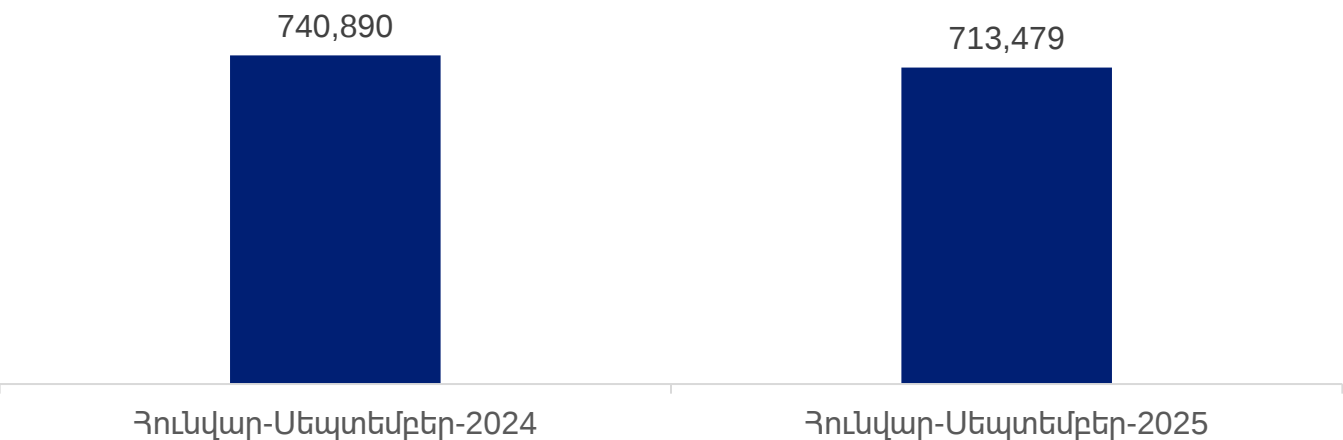
Ծառայություններ: Ծառայությունների ծավալը 2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել է 9.9%-ով: Աճ է գրանցվել բոլոր ենթադրություններում, բացառությամբ տրանսպորտի (նվազումը՝ -2.8%):

Զբոսաշրջություն

Գծապատկեր 2. Միջազգային զբոսաշրջիկների ժամանումներ (հազար)

Գծապատկեր 3. Ռուսաստանից զբոսաշրջիկների քանակ

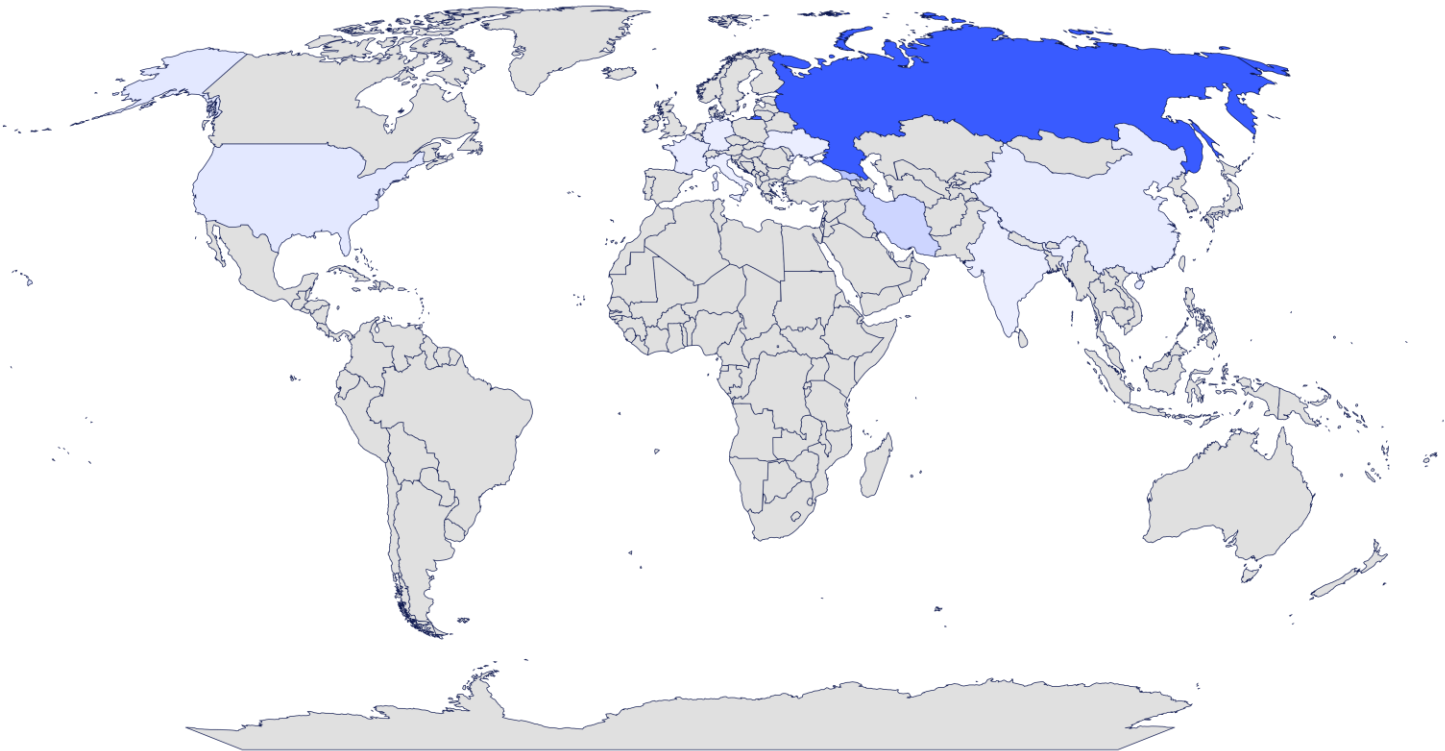

Զբոսաշրջության դինամիկա (2024-2025թթ. հունվար-սեպտեմբեր).

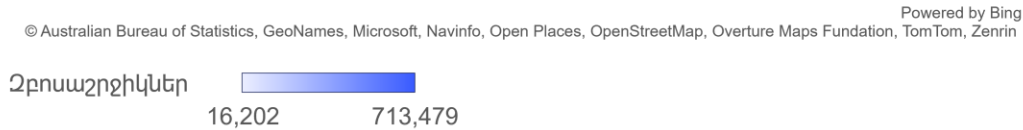
- 2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին զբոսաշրջիկների թվաքանակը կազմել է 1,734,247-ի, ինչը 0.8%-ով ավելի է նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ:
- 2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին Ռուսաստանից ժամանած զբոսաշրջիկները կազմել են բոլոր ժամանածների 41.1%-ը: 2024 թվականի նույն ժամանակահատվածում Ռուսաստանից ժամանած զբոսաշրջիկները կազմել են բոլոր ժամանածների 43.0%-ը:
- Ընդհանուր ժամանումների աճը հիմնականում պայմանավորված է Չինաստանից (+10,002 զբոսաշրջիկ), Ֆրանսիայից (+3,998 զբոսաշրջիկ) և Գերմանիայից (+3,180 զբոսաշրջիկ) այցելուների թվի աճով:

Զբոսաշրջություն

Ծագման երկիր 2025 թվականի հունվար-սեպտեմբեր

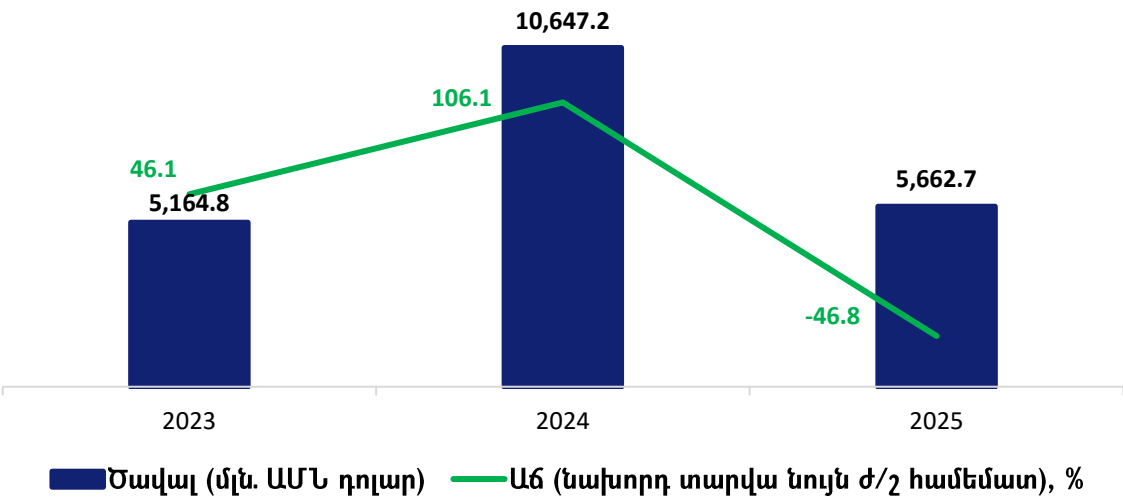

Երկիր	Զբոսաշրջիկների քանակ	Աճ/ Նվազում
Ռուսաստան	713,479	-3.7%
Վրաստան	210,247	5.6%
Իրան	138,010	1.1%
ԱՄՆ	50,599	4.9%
Չինաստան	34,446	40.9%
Ֆրանսիա	28,241	16.5%
Գերմանիա	25,699	14.1%
Հնդկաստան	20,843	-37.3%
Ուկրաինա	20,171	-5.9%
Իտալիա	16,202	31.2%

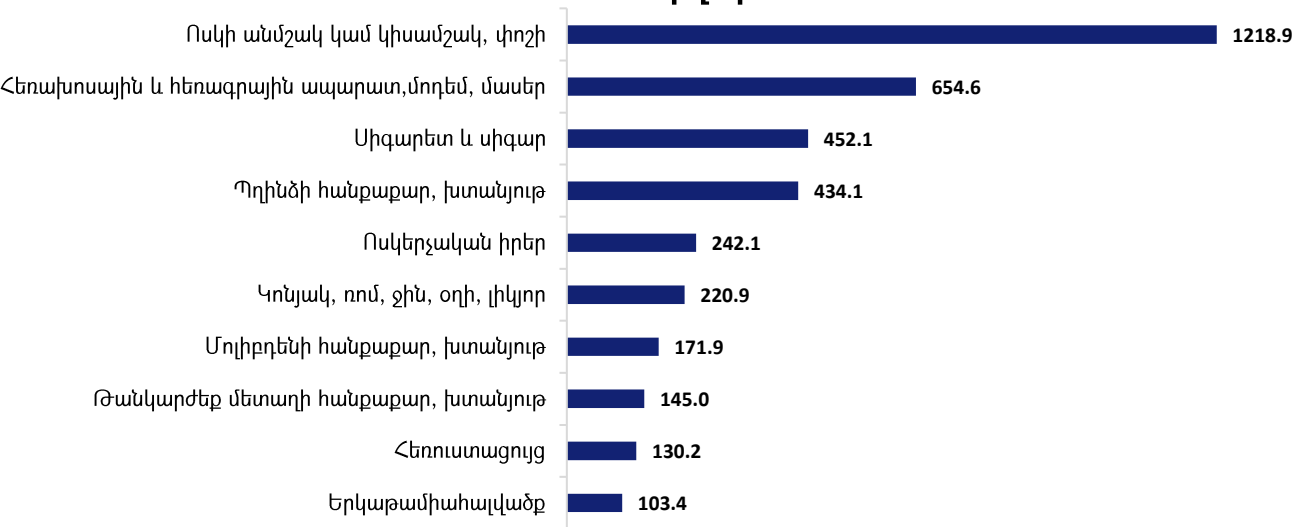

Արտաքին առևտուր - արտահանում

Գծապատկեր 4. 2025թ. հունվար-սեպտեմբերի ընթացքում արտահանման ծավալ, մլն ԱՄՆ դոլար

Գծապատկեր 5. 2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերի ընթացքում առավելագույն արտահանման ծավալ ունեցող 10 ապրանք, մլն. ԱՄՆ դոլար

Արտահանումը 2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին 5,662.7 միլիոն ԱՄՆ դոլար, ինչը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել է 46.8%-ով կամ 4,984.4 միլիոն ԱՄՆ դոլարով:

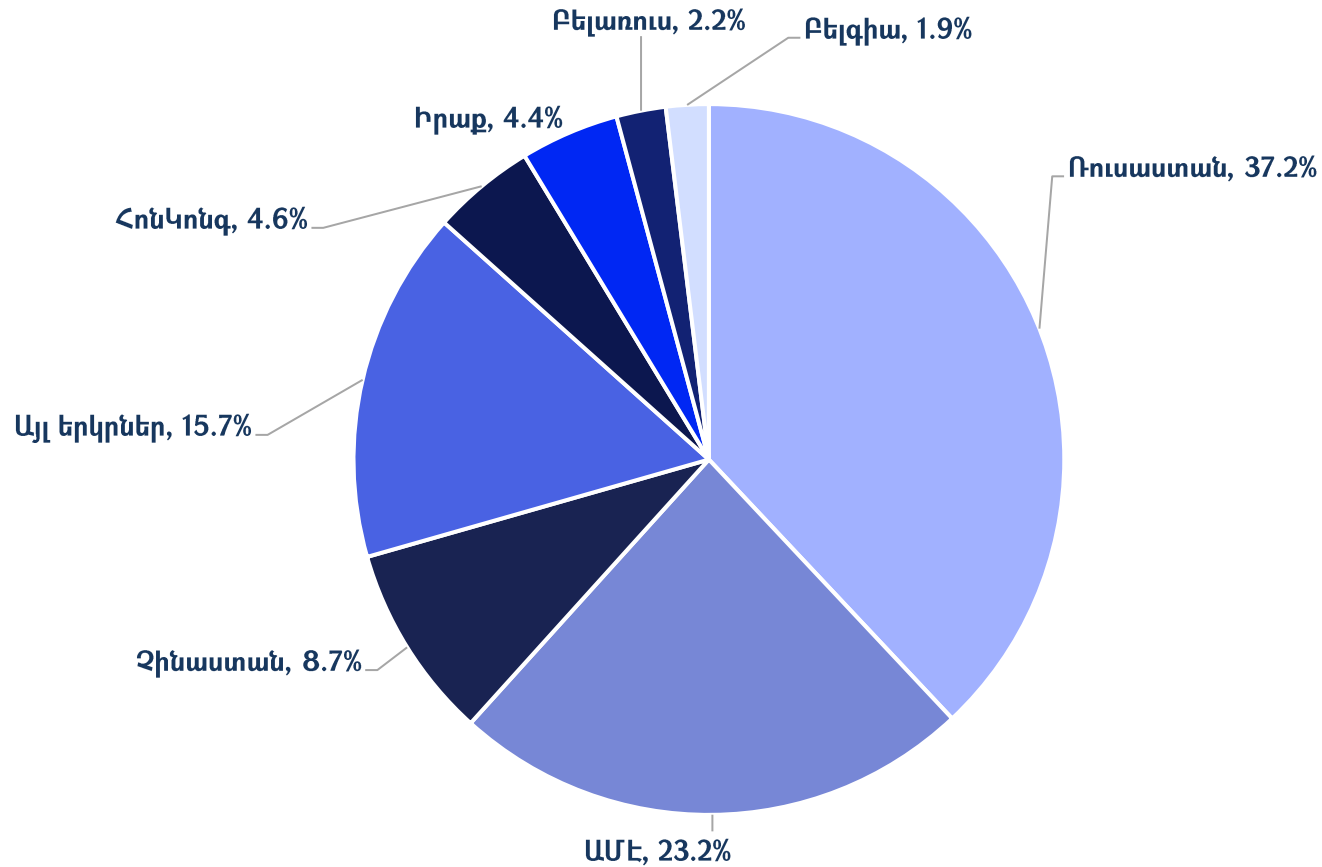
Հայաստանի 2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերի արտահանման հիմնական ապրանքներ են (աճի ցուցանիշները համեմատված են նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի հետ)։

- Ոսկի անմշակ կամ կիսամշակ, փոշի՝ \$1,218.9 միլիոն (նվազումը 4.0 անգամ):
- Հեռախոսային և հեռագրային ապարատ, մոդեմ, մասեր՝ \$654.6 միլիոն (աճը՝ 28.6 անգամ)
- Սիգարետ և սիգար՝ \$452.1 միլիոն (աճը՝ 65.9 անգամ)
- Պղինձի հանքաքար, խտանյութ՝ \$434.1 միլիոն (աճը՝ 4.0 անգամ)
- Ոսկերչական իրեր՝ \$242.1 միլիոն (նվազումը՝ 3.2 անգամ)

2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին վերը նշված հինգ ապրանքները միասին կազմում են ընդհանուր արտահանման 53.0%-ը, մինչդեռ միայն «Ոսկի անմշակ կամ կիսամշակ, փոշի» ապրանքախումբը կազմում է ընդհանուր արտահանման 21.5%-ը:

Արտաքին առևտուր - արտահանում

Գծապատկեր 6. 2025թ. հունվար-սեպտեմբերի ընթացքում արտահանումն ըստ երկրների, տեսակարար կշիռ, %

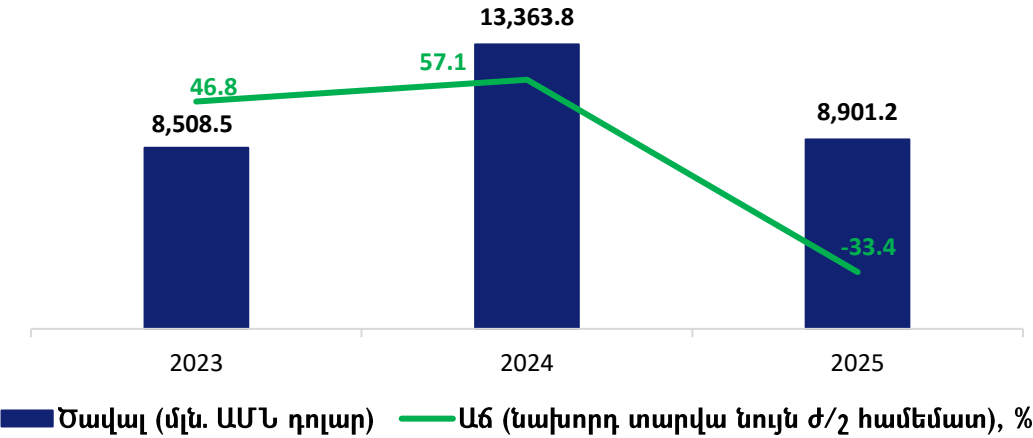
2025 թվականի հունվար-սեպտեմբեր ամիսներին հիմնական առևտրային գործընկեր-արտահանողներն են՝

- Ռուսաստան. արտահանումը կազմել է 2,107.9 միլիոն դոլար, նվազել է -9.2%-ով:
- Արաբական Միացյալ Էմիրություններ. արտահանումը կազմել է 1,316.0 միլիոն դոլար, նվազել է 3.5 անգամ:
- Չինաստան. արտահանումը կազմել է 491.6 միլիոն դոլար, նվազումը կազմել է -45.8%:
- Հոնկոնգ. արտահանումը կազմել է 262.2 միլիոն դոլար, նվազումը 6.0 անգամ:

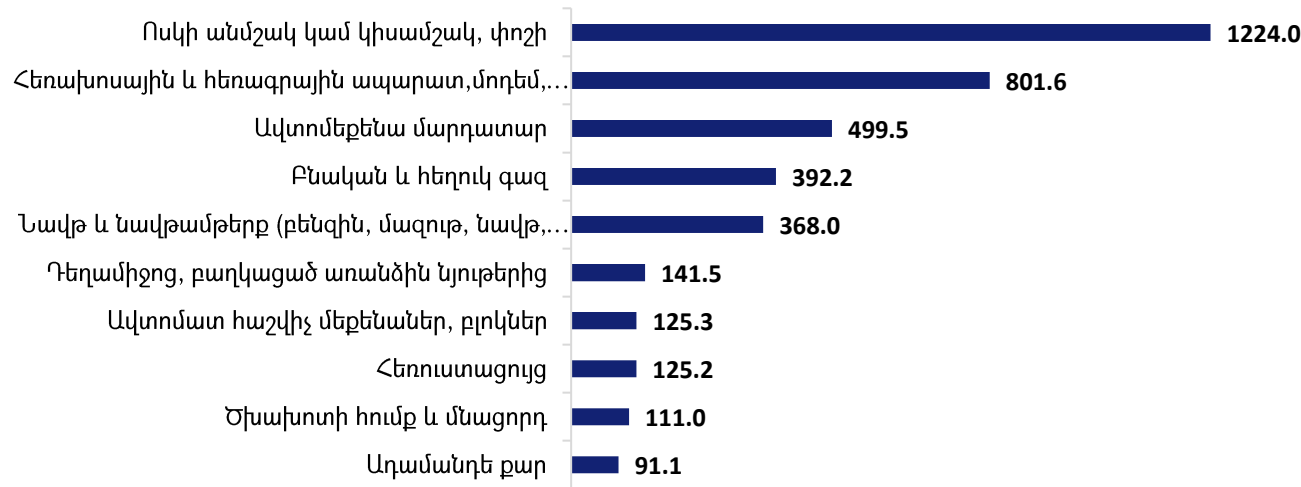
Ընդհանուր առմամբ, այս չորս երկրները կազմում են Հայաստանի արտահանման գծով առևտրային գործընկերների 73.8%-ը:

Արտաքին առևտուր – ներմուծում

Գծապատկեր 7. 2025թ. հունվար-սեպտեմբերի ընթացքում ներմուծման ծավալ, մլն ԱՄՆ դոլար

Գծապատկեր 8. 2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերի ընթացքում առավելագույն ներմուծման ծավալ ունեցող 10 ապրանք, մլն. ԱՄՆ դոլար

Ներմուծումը 2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին կազմել է 8,901.2 միլիոն ԱՄՆ դոլար, ինչը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել է 4,462.6 միլիոն ԱՄՆ դոլարով կամ -33.4%-ով:

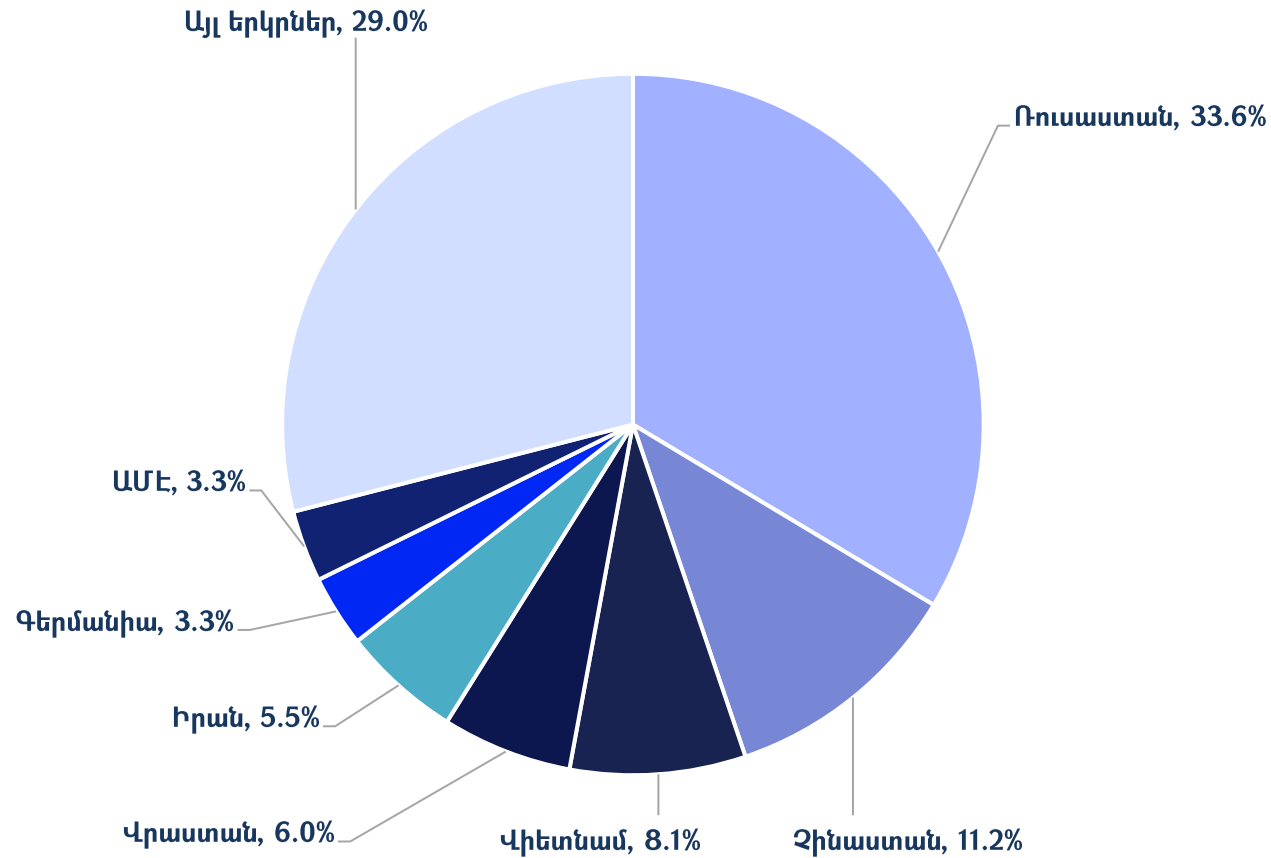
2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին Հայաստան ներմուծված հիմնական ապրանքները (տվյալները ներկայացված են նույն ժամանակահատվածի համեմատ)

- Ոսկի անմշակ կամ կիսամշակ, փոշի՝ \$1,224.0 միլիոն (նվազումը կազմել է 4.3 անգամ)
- Հեռախոսային և հեռագրային ապարատ, մոդեմ, մասեր՝ \$801.5 միլիոն (աճը կազմել է 29.6%)
- Ավտոմեքենա մարդատար՝ \$499.5 միլիոն (աճը կազմել է 18.9%)
- Բնական և հեղուկ գազ՝ \$392.2 միլիոն (աճը կազմել է 2.6%)
- Նավթ և նավթամթերք (բենզին, մագուիթ, նավթ, դիզելային վառելիք, յուղ)՝ \$368.0 միլիոն (աճը կազմել է 7.4%)

2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին վերը նշված հինգ ապրանքները միասին կազմել են ընդհանուր ներմուծման 36.9%-ը, մինչդեռ միայն «Ոսկի անմշակ կամ կիսամշակ, փոշի» ապրանքախումբը կազմել է ընդհանուր ներմուծման ծավալի 13.8%-ը:

Արտաքին առևտուր – ներմուծում

Գծապատկեր 9. 2025թ. հունվար-սեպտեմբերի ընթացքում
ներմուծումն ըստ երկրների, տեսակարար կշիռ, %

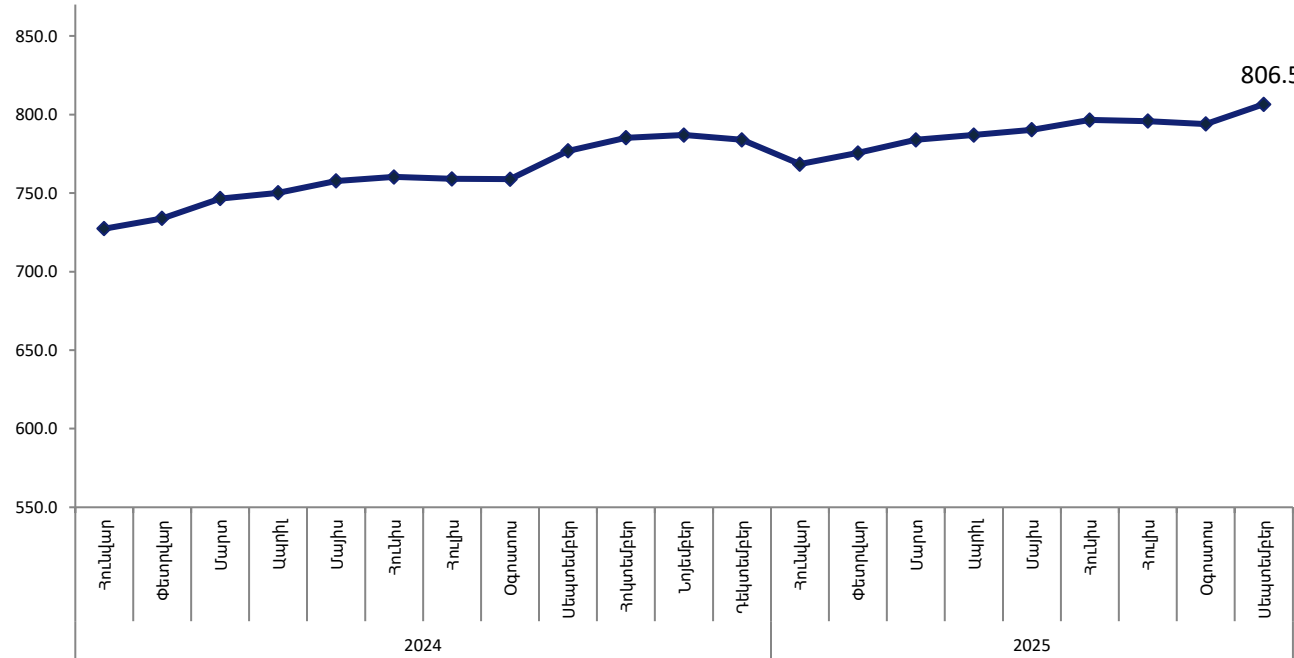
2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին հիմնական
առևտրային գործընկեր-ներմուծողներն են՝

- Ռուսաստան՝ 2,991.9 միլիոն դոլար, 2.6 անգամ նվազում:
- Չինաստան՝ 993.0 միլիոն դոլար, 27.9% աճ:
- Վիետնամ՝ 720.7 միլիոն դոլար, 16.5% աճ:
- Վրաստան՝ 535.3 միլիոն դոլար, -7.5% նվազում:

Վերոնշյալ չորս երկրները ներմուծման գծով կազմում են Հայաստանի առևտրային գործընկերների 58.9%-ը:

Աշխատանքի շուկա. ֆորմալ զբաղվածություն

Գծապատկեր 10. Ֆորմալ զբաղվածություն, հազար աշխատող

Գծապատկեր 11. Ֆորմալ զբաղվածություն (առաջատար ոլորտներ) սեպտեմբեր, 2025 տեսակարար կշիռ %

- Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգում
- Կրթություն
- Մշակող արդյունաբերություն
- Առողջապահություն և բնակչության սոցիալական սպասարկում
- Տեղեկատվություն և կապ
- Կացության և հանրային սննդի կազմակերպում

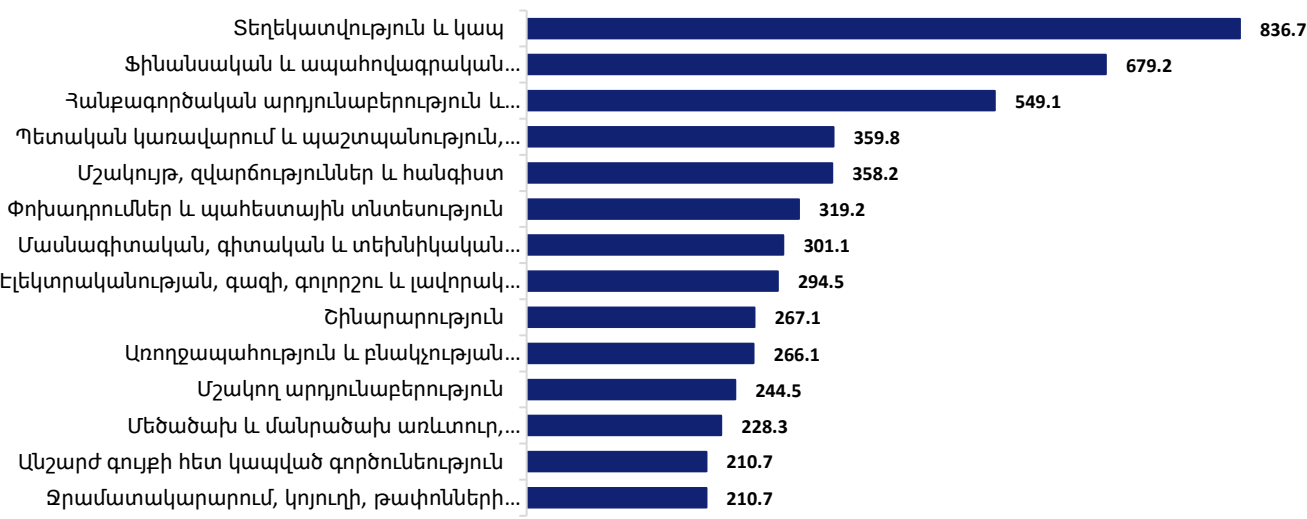
2025 թվականի սեպտեմբերի վերջի դրությամբ պաշտոնապես զբաղվածների թիվը հասել է 806,5 հազար աշխատողի, ինչը 3.8%-ով ավելի է 2024 թվականի սեպտեմբերի համեմատ: 2025 թվականի սեպտեմբերի վերջին զբաղվածության առաջատար ոլորտներն են՝

- **Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգում՝** 138,700 աշխատակից:
- **Կրթություն՝** 126,700 աշխատակից:
- **Մշակող արդյունաբերություն՝** 94,600 աշխատակից:
- **Առողջապահություն և բնակչության սոցիալական սպասարկում՝** 55,100 աշխատակից:
- **Տեղեկատվություն և կապ՝** 45,400 աշխատակից:
- **Կացության և հանրային սննդի կազմակերպում՝** 43,100 աշխատակից:

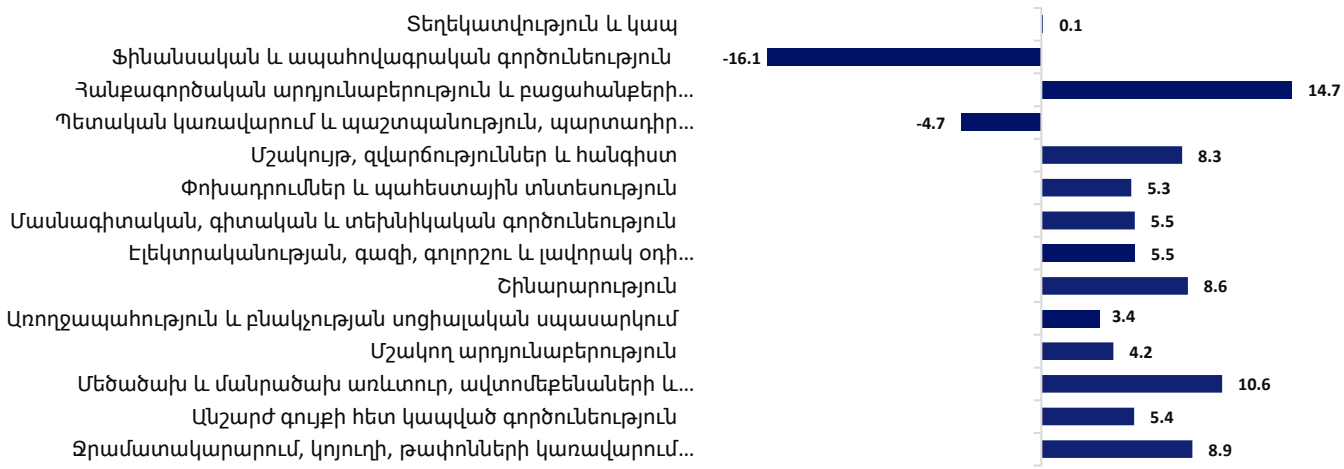
2024 թվականի սեպտեմբերի համեմատ զբաղվածությունն աճել է գրեթե բոլոր ոլորտներում, բացառությամբ սպասարկման այլ ծառայությունների (-3.1%):

Աշխատանքի շուկա. Աշխատավարձեր

Գծապատկեր 12. Միջին աշխատավարձն ըստ տնտեսության ճյուղերի
Սեպտեմբեր 2025, հազար ՀՀ դրամ

Գծապատկեր 13. Աշխատավարձի փոփոխությունն ըստ ճյուղերի
Սեպտեմբեր 2025թ., %

2025 թվականի սեպտեմբերին միջին ամսական աշխատավարձը կազմել է 288,097 դրամ, ինչը 3.2%-ով ավելի է նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ: Մասնավորապես, պետական հատվածում 2024 թվականի սեպտեմբերին միջին աշխատավարձը կազմել է 228,653 դրամ (+4.5%), մասնավոր հատվածում՝ 316,639 դրամ (+2.5%):

2025 թվականի սեպտեմբերին ամենաբարձր վարձատրվող 3 ոլորտներն են՝

- Տեղեկատվություն և կապ՝ 836,377 դրամ
- Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն՝ 679,230 դրամ
- Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում՝ 549,148 դրամ:

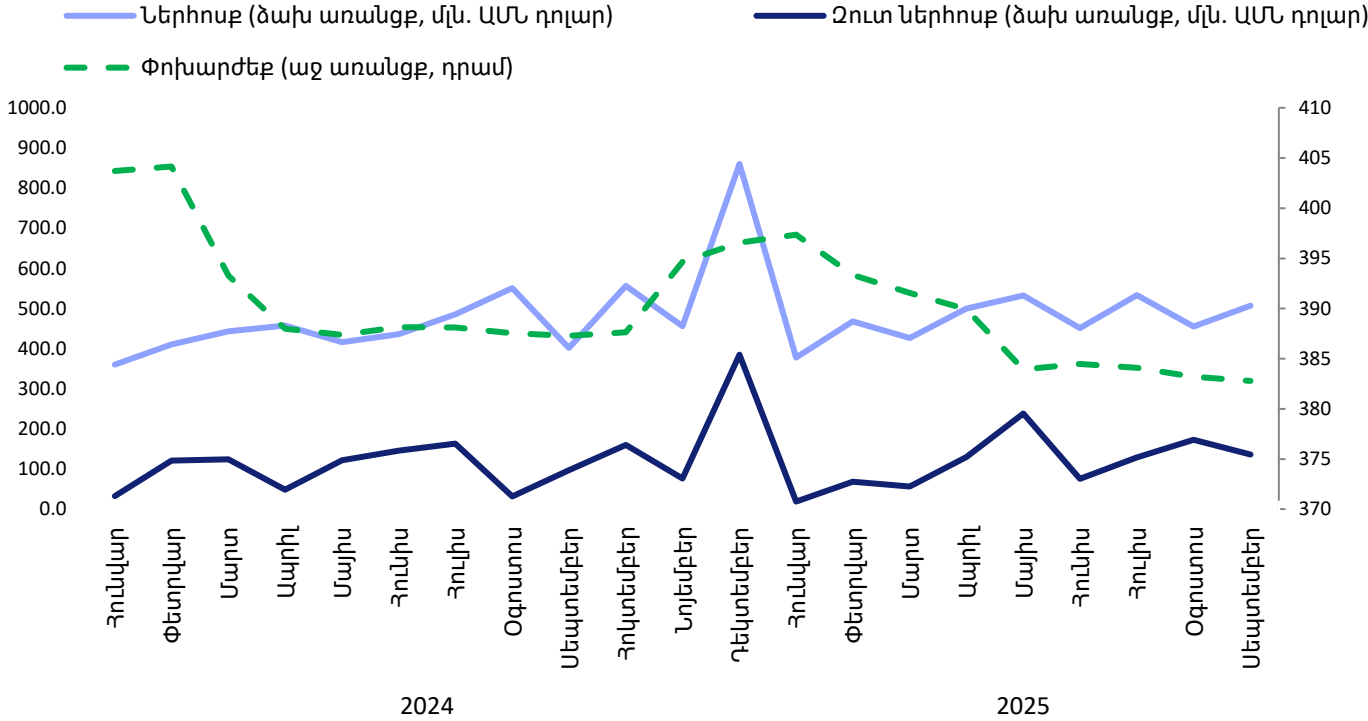
2024 թվականի սեպտեմբերի համեմատ միջին աշխատավարձը աճել է բոլոր ոլորտներում, բացառությամբ «Ֆինանսական և ապահովագրական» (-16.1%) և «Պետական կառավարում և պաշտպանություն, պարտադիր սոցիալական ապահովություն» (-4.7%):

Ամենաբարձր աճը նկատվել է հետևյալ ոլորտներում

- Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում. +14.7%:
- Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգում՝ +10.6%:
- Վարչարարական և օժանդակ գործունեություն՝ +9.9%:

Տրանսֆերտների ներհոսքը և փոխարժեքը

Գծապատկեր 14 Դրամային փոխանցումներ և փոխարժեք

2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին դրամական փոխանցումների ընդհանուր ներհոսքը կազմել է 4,252.4 միլիոն դոլար, ինչը 7.3%-ով ավելի է նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ:

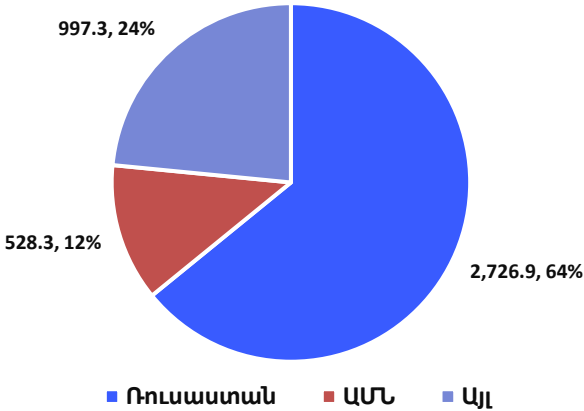
2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին դրամական փոխանցումների զուտ ներհոսքը կազմել է 1,025.4 միլիոն դոլար, ինչը 15.5%-ով ավելի է նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ:

Առավելագույն դրամական փոխանցումները ստացվել են երկու երկրներից՝ կազմելով ընդհանուր ներհոսքի 76.2%-ը:

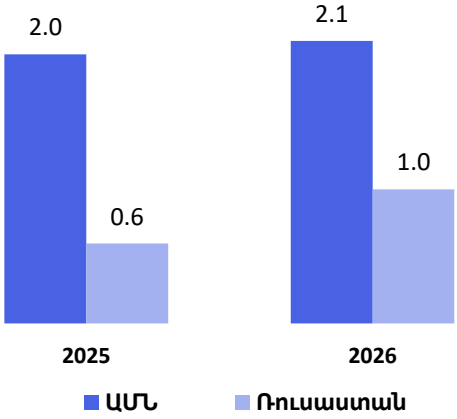
- Ռուսաստան՝ 2,726.9 միլիոն դոլար (+6.1% նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ)
- ԱՄՆ՝ 528.3 միլիոն դոլար (+4.5% նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ):

ԱՄՀ տնտեսական կանխատեսման համաձայն՝ 2025 թվականին ԱՄՆ-ում և Ռուսաստանում տնտեսական աճը կկազմի համապատասխանաբար 2.0% և 0.6%, իսկ 2026 թվականին՝ համապատասխանաբար 2.1% և 1.0%:

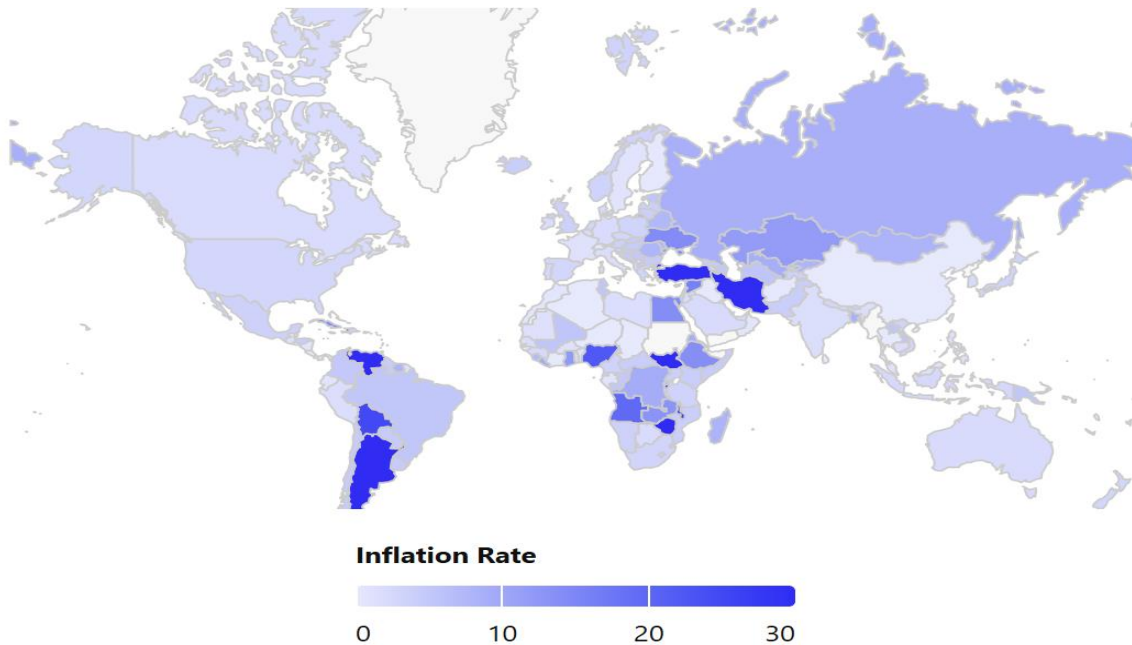
Գծապատկեր 15 Դրամային հոսքերն ըստ երկրների, մլն ԱՄՆ դոլար և տեսակարար կշիռն ընդհանուրի մեջ

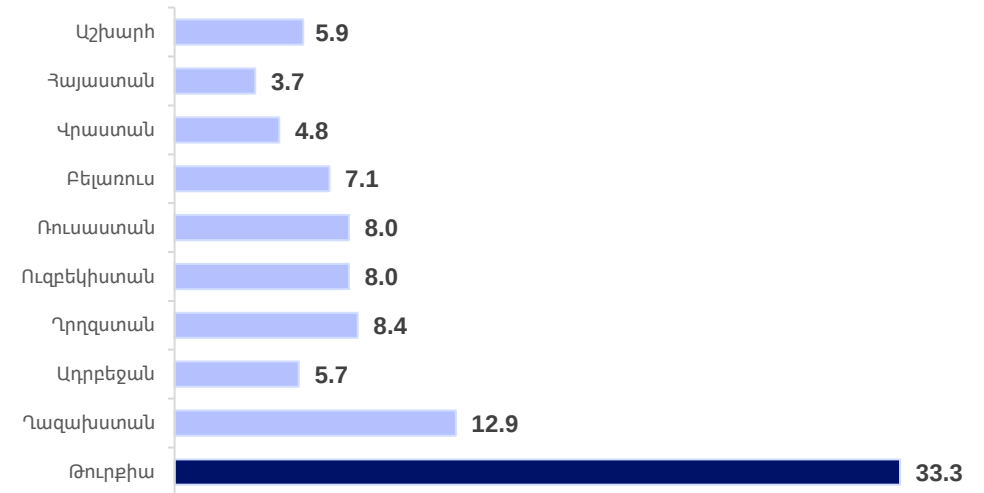
Գծապատկեր 16: ՀՆԱ աճի կանխատեսում, %

Ինֆլյացիան Հայաստանում և աշխարհում

Գծապատկեր 17. Գնաճի մակարդակ 2025թ. սեպտեմբերին տարեկան տոկոսային փոփոխություն

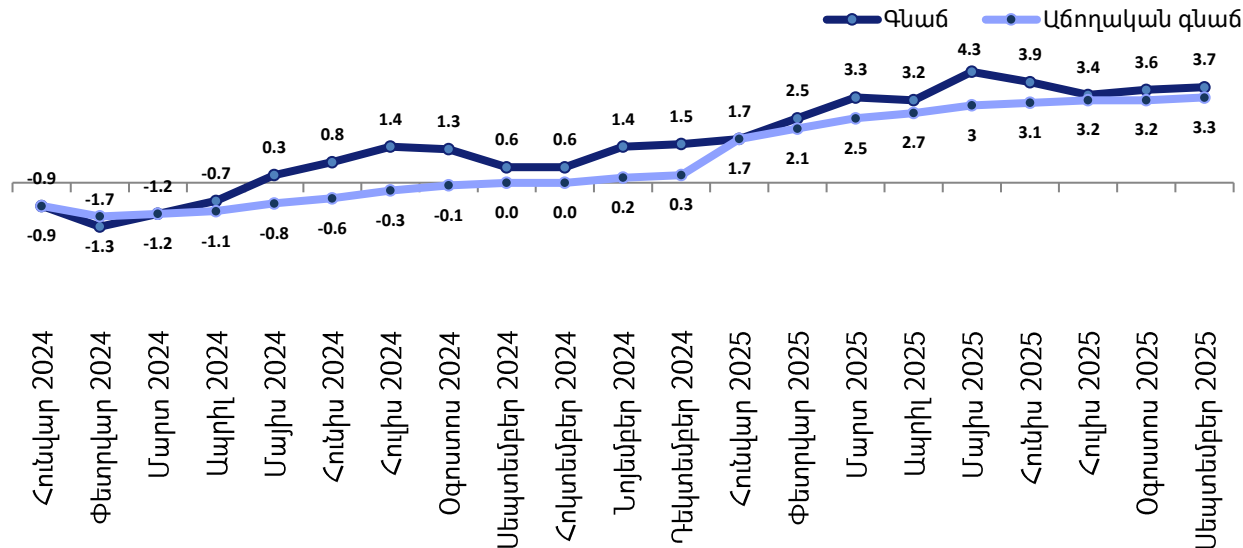
Հայաստանում գնաճը 2025 թվականի հունվարից մինչև սեպտեմբեր մնացել է ցածր:

Ստորև ներկայացված են 2025 թվականի սեպտեմբերի վերջի դրությամբ Հայաստանի և համաշխարհային գնաճի որոշ տվյալներ.

- Աշխարհ (156 երկիր)՝ 5.9%
- Ասիա (40 երկիր)՝ 4.7%
- Եվրոպա (46 երկիր)՝ 4.1%
- Հայաստան՝ 3.7%

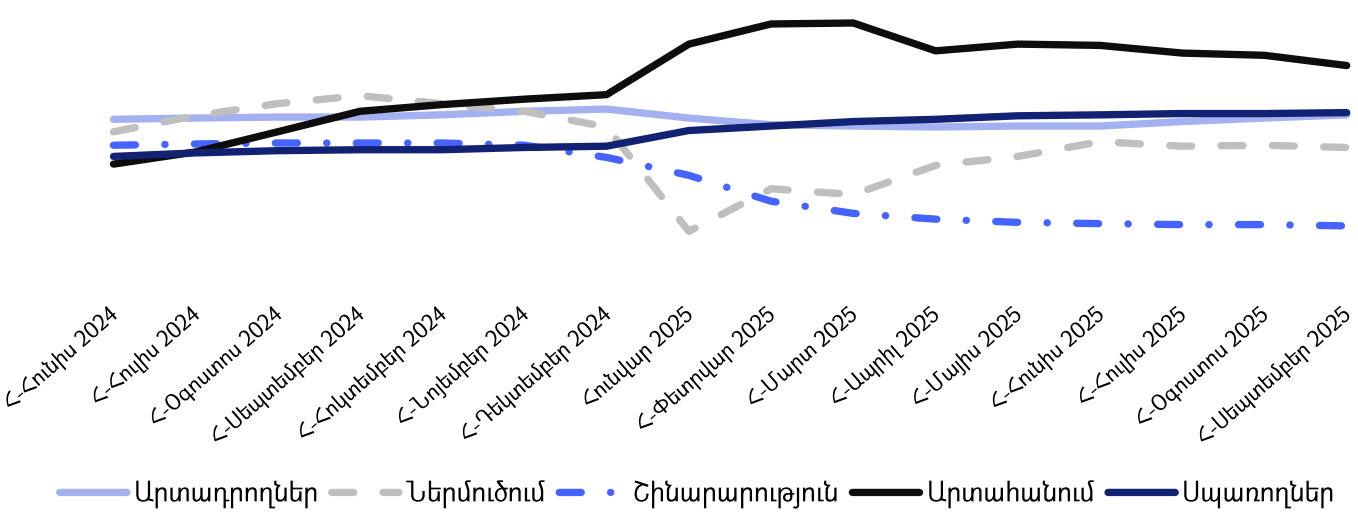
Գնային ինդեքսների դինամիկա

Գծապատկեր 18. Սպառողական գների ինդեքսի դինամիկան Հայաստանում, %

ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի տվյալներով՝ սպառողական գների ինդեքսը (ՍԳԻ) 2025 թվականի հունվար-սեպտեմբեր ամիսներին կազմել է 3.3%, մինչդեռ 2025 թվականի սեպտեմբերի համար սպառողական գների ինդեքսը կազմել է 3.7%:

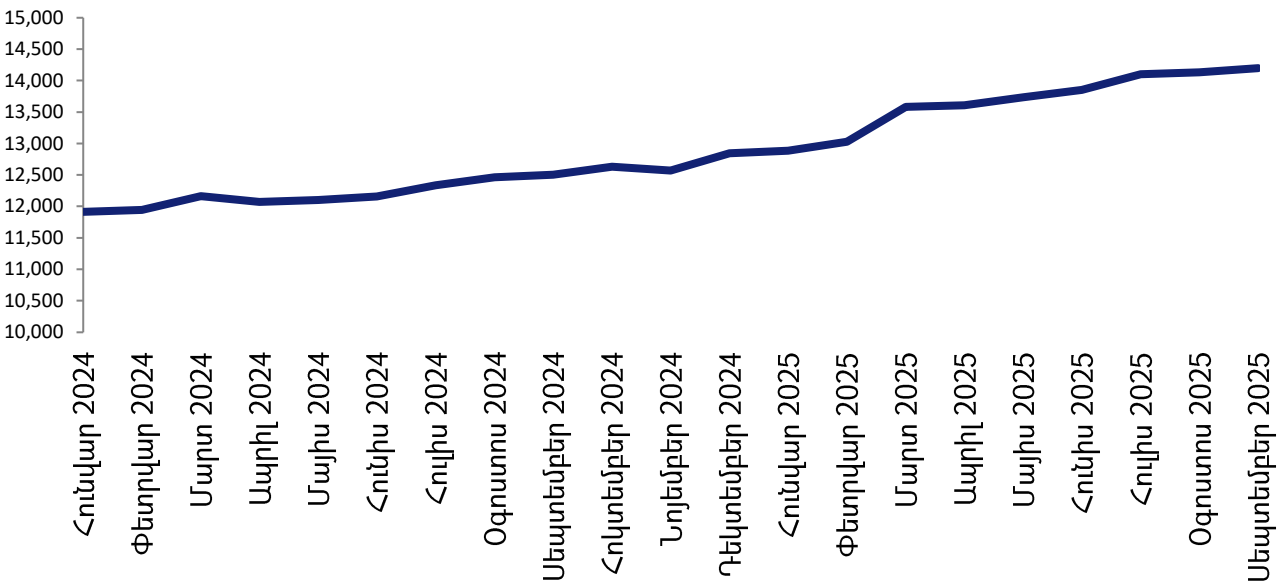
Գծապատկեր 19. Գների ինդեքսի դինամիկան Հայաստանում, %

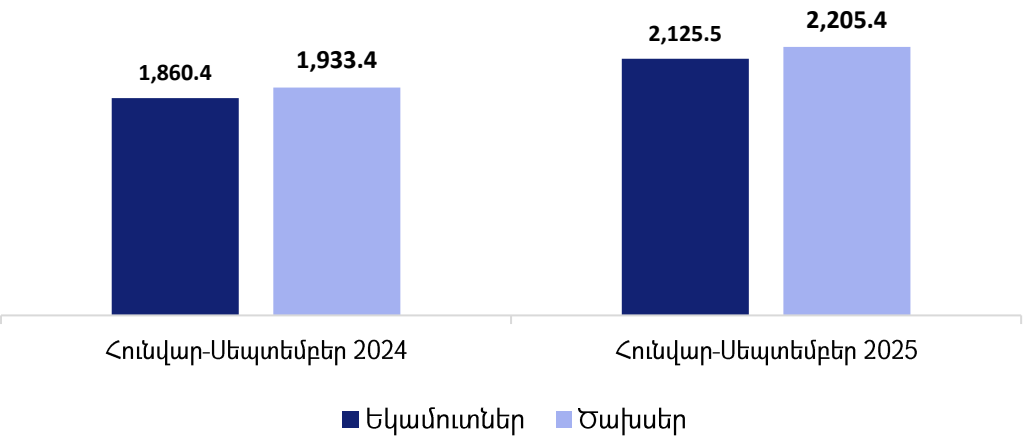
Համաձայն ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի՝ 2025 թվականի հունվարից սեպտեմբեր Հայաստանում ոլորտային գների ինդեքսների մեծ մասը մնացել է համեմատաբար կայուն, բացառությամբ ներմուծման գների ինդեքսի և շինարարության գների ինդեքսի:

Պետական բյուջեն և պետական պարտքը

Գծապատկեր 20. Հայաստանի պետական պարտքը, մլն. ԱՄՆ դոլար

Գծապատկեր 21. Հայաստանի բյուջեի եկամուտը և ծախսերը, մլրդ. ՀՀ դրամ

Հայաստանի պետական պարտքը 2025 թվականի սեպտեմբերի վերջին հասել է 14,195.9 միլիոն դոլարի: Մասնավորապես՝

- Արտաքին պարտք՝ 6,903.1 միլիոն դոլար (+9.6% 2024 թվականի սեպտեմբերի համեմատ):
- Ներքին պարտք՝ 7,292.8 միլիոն դոլար (+17.5% 2024 թվականի սեպտեմբերի համեմատ):

Արտաքին պարտքը բաղկացած է հետևյալ տարրերից՝

- Պետական պարտք՝ ընդհանուր արտաքին պարտքի 92.6%-ը:
- Կենտրոնական բանկի պարտք՝ ընդհանուր արտաքին պարտքի 7.4%-ը:

Բյուջեի եկամուտները 2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին կազմել են 2,125.5 միլիարդ դրամ (+14.3% 2024 թվականի նույն ժամանակահատվածի համեմատ): Այս աճը պայմանավորված է հարկերից և վճարներից ստացված եկամուտներով, որոնք նույն ժամանակահատվածում աճել են մոտ 13.9%-ով՝ հասնելով 2,012.8 միլիարդ դրամի:

2025 թվականի հունվար-սեպտեմբերին բյուջեի ծախսերը կազմել են 2,205.4 միլիարդ դրամ (+14.1%՝ 2024 թվականի նույն ժամանակահատվածի համեմատ): Դրանցից՝

- Ընթացիկ ծախսեր. աճել են 7.7%-ով (պետական հատվածի աշխատողների աշխատավարձեր, ապրանքների և ծառայությունների գնումներ, տոկոսագումարների վճարումներ, դրամաշնորհներ և այլն):
- Ոչ ֆինանսական ակտիվներ. աճել են 50.0%-ով (գնումներ և այլ գործունեություն):